

Punkt, da jeg dog ikke paa nogen Maade kan negte, at den Lønning, han vil faae, vil være anstændig. — Under Nr. 44 vil Udvalgets Flertal ikke bevilge 6,000 Kr. til utilstrækkelig Lønnebe Præsteembeder i Anledning af, at Aarhus Bispetiende nu inddrages i Statskassen. Det Forslag, jeg i saa Henseende har stillet, er i Overensstemmelse med tidligere Praxis. Da Fyns Bispetiende i sin Tid blev inddragen, blev det foreslaaet paa Finansloven og ogsaa uden videre Kamp bevilget, at der skulde ydes 4,000 Kr. om Aaret til saadanne lavt lønnebe Præsteembeder, og senere, da Sjælland og Viborg Bispetiende bleve inddragne, blev der ligeledes fra Regjeringens Side stillet Forbring om 6,000 Kr., som senere blev forhøjet med 2,000 Kr., ligeledes til utilstrækkelig Lønnebe Præsteembeder. Ogsaa det blev bevilget af Rigsdagen. Man kan da, antager jeg, ikke forundre sig over, at jeg ogsaa i dette Tilfælde er fremkommet med Anmodning til Rigsdagen om nu at bevilge 6,000 Kr., hvortil jeg tror, at man ikke kan negte, at der virkelig er Trang. Med de 25,000 Kr. af Stiftsmidlerne, som hidtil ere bevilgede, kunne ganske vist væsentlig de allerlaveste lønnebe Embeder bringes op til en ca. 2,400 Kr., men man vil ikke kunne negte, at der ud over de saa lavt lønnebe Embeder er mange, som i høi Grad trænge til en Forhøielse, særlig naar man vil tage et rimeligt og billigt Hensyn til det ganske naturlige Ønske om, at Præsterne skulde blive i deres Embeder i nogenledes lang Tid, og at Administrationen uden Ubillighed kan modsætte sig en altfor hurtig Forskyttelse fra de Kalb, de have. Disse 6,000 Kr., ligesom forøvrigt ogsaa en anden noget større Sum, 13,000 Kr., som jeg har foreslaaet under Stiftsmiddelsanmærkningen, ere paa ingen Maade foreslaaede fra min Side, for derigjennem at gjøre Præsteembederne særlig vellønnede, men kun for derigjennem at gjøre det lettere for Administrationen ligeoverfor det meget vigtige Punkt, Præsteembedernes Besættelse, at være stillet saa frit som muligt, saaledes at den, saa godt det er den muligt, kan uden uvedkommende Hensyn besætte Embederne. Den eneste Grund, jeg har hørt fremsføre mod disse Forslag ifjor som iaar, er den, at hvis man vedtager dem, vil man komme længere hørt fra det almindelig nærede Ønske, at faae en Præstelønningslov gennemført. Det er nu min Overbevisning, som jeg sagde ifjor, og som jeg skal gjentage iaar, at man i saa Henseende tager fejl. Det er min Overbevisning, at Bansteligheden ved Gjennemførelsen af en Præstelønningslov ligger, ikke saa meget ialtsald, i Striden, om Lønningerne skulde være lidt høiere eller lidt lavere, men den ligger i den Strid, som ganske sikkert er tilfiede imellem Rigsdagens to Afdelinger og ogsaa imellem dette Thing og Regjeringen, nemlig om der skal institueres en Lønningsfond, eller om Tjenden umiddelbart skal indflyde i Statskassen. Deri ligger Bansteligheden, og denne Banstelighed tror

jeg ikke bliver større, fordi man bevilger disse Penge; thi — det beider jeg det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) være overbevist om — om end Negtelsen af disse Penge i et enkelt givet Tilfælde kan volde nogen Bansteligheid, ere disse Bansteligheider dog ikke af den Betydning, at de kunne have den fjerneste Indflydelse paa Principspørgsmaalets Afgjørelse. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds henstillede, om det ikke var rigtig, at Kontoen til aandsvage Børns Undervisning fik en anden Benævnelse. Spørgsmaalet staaer mig ikke klart i Dieblisset. Det er muligt, det ærede Medlem har Ret, og, hvis jeg efter nærmere Overveielse kommer til det Resultat, skal jeg tillade mig at stille Endringsforslag ved 3die Behandling. At man negter Understøttelsen til Maren Winthers Børnehjem i Ellede, har jeg Intet imod. Naar man ikke vil bevilge de 4,000 Kroner til Læreres Birtfømhed til Almueophyllingens Fremme, maa jeg deri finde mig. Jeg har ret, at man ved Hjælp af en saadan Bevilling kunde virke noget godt; men mener det ærede Udvalg, at Sagen ialtsald ikke er moden endnu, og at den skal tages under nærmere Overveielse, skal jeg ikke gjøre nogen Indvending derimod; men jeg vil da blot for mit Bekomvende sige, at jeg ikke har i Sinde i denne Anledning at stille noget Forslag til Forhøielse af den anden af den ærede Ordfører nævnte Konto. Hvis Udvalget selv vil gjøre det, skal jeg dog ikke have Noget imod at medtage en saadan Sum. — Under Nr. 52 komme vi til et af de vigtigere Punkter paa mit Budget, nemlig Spørgsmaalet om Dækning af Universitetets Underballance. Jeg skal ikke komme ind paa en nærmere Udvikling heraf. Jeg kan i saa Henseende henvisse til, hvad der fra min og anden Side tidligere er blevet udtalt. Kun skal jeg sige, at det forekommer mig, at, saalænge der er Uenighed tilfiede om, hvorledes hele Universitetets Formuetilstand skal ordnes, saalænge et Lovforslag herom er forelagt af Regjeringen, nu for tredje Gang, har været vedtaget paa en bestemt Maade i det andet Thing og endnu det tredje Aar i Træk ligger her, uden at Thingets Mening har givet sig tilkjende, saalænge ialtsald indtil en Enighed om denne Sag opnaas, er det et billigt Forlangende, at Sagen ikke afgjøres ved, at man Aar for Aar gnaaver en lille Smule af Universitetets Formue, men at, saalænge indtil man bliver enig om, hvorledes dette Forhold endelig skal ordnes, bliver Status quo bevaret, og Universitetets Formuetilstand ikke forværret. Saameget mere maa jeg tillade mig at udtale dette, som i alle de mange Aars Forhandlinger, vi have haft om denne Sag, tror jeg ikke, at jeg siger formeget, naar jeg udtaler, at nogen Grund til denne Sparen paa Statens Penge og Opspisning af Universitetets Formue lidt efter lidt, er endnu ikke fremsført. Dette